

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2000-161

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos
Tekijä-Författare-Author Kylliäinen, Janne		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Through Irony to Ethics - with Kierkegaard		
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia		
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu	Aika-Datum-Month and year 2000-03-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 104
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielman aiheena on uskonnollinen etiikka ja kohteena Sören Kierkegaardin (1813-55) käsitys etiikasta. Selvittelemällä Kierkegaardin käsitystä etiikasta pyritään tuomaan esiin uskonnollisen etiikan ominaisuutensa.</p> <p>Yhtäältä Kierkegaard pohti paljon etiikkaa, toisaalta hän määritteli itsensä nimenomaan uskonnolliseksi, kristilliseksi kirjailijaksi erottaen näin itsensä filosofiasta. Kierkegaard oli tyytymätön filosofian kykyyn tavoittaa yksilön konkreettinen eettinen todellisuus. Tutkielman tarkoituksena onkin tuoda esiin moraalifilosofisen keskustelun marginaaliin jäävä omakohtaisen eettisen ponnistelun alue ja osoittaa, kuinka eettisyys tällä alueella kytkeytyy uskonnollisuuteen. Samalla osoitetaan, että Kierkegaard oli kiinnostunut juuri tästä ihmiselämään olennaisesti kuuluvasta ja teoreettista aktiviteettiä edeltävästä eettisestä todellisuudesta.</p> <p>Tutkimusmenetelmänä on Kierkegaardin varhaistuotannon lähiluku ja tulkinta. Näin saavutettua näkemystä eettisyydestä selvennetään, ensinnäkin, vertaamalla kyseessäolevista Kierkegaardin teoksista muodostettua tulkintaa toisten tutkijoiden niistä muodostamiin tulkintoihin, ja toiseksi, määrittelemällä eettisen ponnistelun ja reflektion välinen suhde.</p> <p>Johdantoa seuraa lyhyt katsaus Kierkegaardin etiikasta tehtyyn tutkimukseen. Luvussa 3 paneudutaan sitten Kierkegaardin väitöskirjaan Ironian käsitteestä (Om Begrebet Ironi, 1841) sekä Joko-tain (Enten-Eller, 1843) toiseen osaan. Näissä teoksissa hahmottuu Kierkegaardin näkemys eettisestä ponnistelusta. Yksilö yrittää toteuttaa yleisinhimillisen eettisen ihanteen omassa konkreettisessa olemisessaan ja samalla saattaa elämänsä sopusointuun todellisuuden kanssa. Tämä edellyttää täyden vastuun omaksumista omasta itsestä, oman minuuden eettistä haltuunottoa: yksilön on valittava itsensä absoluuttisesti, valittava itsensä vapaana. Historiallisena, konkreettisena, äärelliseen sidottuna olentona ihminen ei kuitenkaan ole itsensä herra. Siksi vapaus ja eettisyys käyvät käytännössä mahdottomiksi ilman Jumalaa. Näin eettisyys johtaa uskonnollisuuteen.</p> <p>Luvussa 4 puidaan George J. Stackin ja Pia Söltoftin näkemyksiä Kierkegaardin etiikasta sekä heidän tulkintojaan teoksista Ironian käsitteestä ja Joko-tai. Huomiota kiinnitetään siihen, kuinka ongelmallista on Kierkegaardin eettisen näkemyksen juurruttaminen tieteelliseen viitekehykseen, fenomenologiseen teoriaan subjektina olemisesta tai teoriaan inhimillisestä eksistenssistä.</p> <p>Luvussa 5 tarkastellaan millaisia näköaloja Kierkegaardin käsitys etiikasta tarjoaa etiikan tietelle. Lopuksi esitetään väite, että etiikka ei perustu kriittiseen reflektioon, vaan kriittinen reflektio perustuu etiikkaan, sikäli kuin perustuu.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Kierkegaard, Sören etiikka - uskonnollisuus ironia - etiikka		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenger 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		